

**Karanlığa Karşı;
Önlüğümüzün Beyazına,
Özlük Haklarımıza,
Halkın Sağlık Hakkına Sahip Çıkıyoruz!**

Türkiye’de uygulanan özelleştirmeci ve piyasacı sağlık politikaları ile halkın sağlık hakkı önemli ölçüde elinden alınmıştır. Birçok yerde devlet hastanesi kapatılırken kamu sağlık hizmeti “şirketleştirilmiş” şehir hastanelerine bırakılmış; özel hastaneler kamunun olanaklarıyla tekeller haline getirilmiştir. GSS ile tüm toplumun sağlık sigortasına ulaşacağı algısı yaratılırken bugün on beş milyona yakın yurttaş sağlık güvencesinden yoksun hale getirilmiştir. Yok sayılan birinci basamak sağlık hizmetlerinin topluma nasıl olumsuz yansıdığı pandemi sürecinde gözler önüne serilmiştir. Sözün özü iktidar yirmi yılda sağlık politikasını iflas ettirmiştir.

Bu sağlık politikaları ile halk sağlığı yok sayılırken, sağlık çalışanlarının hakları da giderek geriletilmiştir. Sağlıkta “dönüşüm”le her geçen yıl giderek artan oranda geriletilip erozyona uğratılmış ekonomik ve özlük haklarımızdaki kayıplar, sağlık emekçilerinin omuzlarına yüklenen COVID-19 pandemisi ile mücadele sürecinde de devam etmiştir. Hekimler her yönüyle bu süreçte fedakârca çalışmış; etik ilkelerden yana hekimlik değerleri ile toplum sağlığı için insanüstü gayret göstermişlerdir. Toplumda en fazla hastalanan ve hayatını kaybeden meslek grubu sağlık çalışanları olmuştur. Eksik, yanlış, tutarsız uygulamaların; SALGINı değil ALGıyı yönetmeye çalışan başarısız politikaların bedelini ne yazık ki sağlıkçılar hayatlarıyla ödemiş, ödemeye devam etmektedir.

Öte yandan bütün dünyayı tehdit eden COVID-19 salgını gelir dağılımındaki eşitsizlikleri artırmış, işsizlik ve yoksulluğu derinleştirmiştir. Her gün yeni zam haberleri ile daha da görünür olan hayat pahalılığı, halkın gündemini işgal etmekte; her yerden “**GEÇİNEMİYORUZ**” sesleri yükselmektedir. Elbette hekimler ve sağlık emekçileri de bu yoksullaşmadan etkilenmiştir.

Hekimler ve sağlık çalışanlarının çok büyük çoğunluğu hiçbir performans ve diğer ek ödemeleri almadan, gece gündüz demeden çalışmasına rağmen, insanca yaşayacak ücret alamamaktadırlar. Ek ödeme adı altında verilen, geleceğimize yansımayan ücretlendirme modeli, çalışma barışını bozmaktan başka bir işe yaramamıştır. Pandemi döneminde de pandemi öncesinde de yapılan ek ödemelerin miktarı, dağılımı, tamamen keyfi biçimde yapılmakta olup, adaletten oldukça uzaktır. Ek ödemeler idarecilerin iki dudağı arasında çıkacak söze bağlı olarak bazı kurumlarda ya hiç ödenmemekte ya da onur kırıcı rakamlar ile ödenmektedir. Pandemi döneminde yaşanan ek ödeme rezilliği bu ücretlendirme modelinin tüm sorunlarını ayyuka çıkarmıştır. Bu denli riskli ve yoğun çalışmayla ortaya koyduğumuz emeğimiz hiçbir anlamda yönetenler tarafından dikkate alınmamış ve karşılık bulmamıştır. Üstelik hekimler yalnızca aktif çalıştıkları dönemde bu kaygıları yaşamamakta, mevcut ücretlendirme modelinin emekliliğe yansımaması nedeniyle emeklilikte de geçinememe kaygısı ile baş başa bırakılmışlardır.

Uzun saatler kesintisiz fazla çalışma, sık nöbet tutma, yoğun iş yükü, şiddete maruz kalma sağlık ortamlarının olağan hallerine dönüşmüştür. 36 saat hastanelerden çıkamayan genç hekimler, mesai saati kavramı nedir bilmeyen uzmanlar bulunmaktadır. Kamunun yanı sıra özel hastanelerde de yoğun emek harcayan hekimlerin emekleri sömürülmekte, şirket kurdurma ve ciro baskısı gibi ticari zorlamalar ile meslek onuruna yakışmayan uygulamalar ile karşılaşmaktadırlar.

Sorunlarımız yalnızca çalışma saatleri, çalışma alanları, ödemeler ile sınırlı kalmamaktadır. Mesleğimiz, güvencesizliğin en yaygın olduğu iş kollarından biri haline getirilmiştir. Bu değişim baskının, mobbingin, ayrımcılığın, eşitsizliğin ve kayırmacılığın alabildiğine yaygın hale gelmesine neden olmuştur. Bu baskıyı tıp fakültelerine müdahalelerde,

sağlık kurumlarında idarecilerin tavırlarında, son olarak karşımıza getirilen 5258 sayılı Aile Hekimliği Kanunu'nda disiplin süreçlerine ilişkin hiçbir hüküm yokken "ihtar puanı" adı altında, keyfi bir şekilde uygulanan Demokles'in kılıcı gibi yeni yeni yönetmeliklerde görüyoruz.

Uzun zamandır çalışma koşulları, ücretlendirme, özlük hakları konusunda dillendirilen tüm bu sorunlara yanıtızlık; emeklilik, istifa, hekim göçü, tükenmişlik, hastalık, intihar, hekime yönelik şiddetle sonuçlanmaktadır. Yalnızca 2020 yılında, 12 bine yakın beyaz kod verilen sağlıkta şiddet olayı yaşanmıştır. Sağlık Bakanı Doktor Fahrettin Koca, 2020 yılının ilk 6 aylık süresi zarfında 2 bin 412 doktorun istifa ettiğini, 522 doktorun özel hastanelere geçiş yaptığını açıklasa da resmi olmayan bilgilere göre 18 ayda 8 binin üzerinde hekim istifası olduğu birliğimize iletilmiştir. Yurtdışında çalışmak için birliğimizden talep edilen iyi hal belgesi yılda 900'lere 1000'lere ulaşmıştır. Ayda yaklaşık 80 hekim, evet 80 hekim bu ülkede hekimlik yapmak yerine yurtdışında göçmen doktor olmayı tercih etmektedir.

İktidar bu korkunç tabloya rağmen hekimleri işyerlerinde şiddetten, bulaştan koruyacak düzenlemeler yapmamış, emeğimizin karşılığını vermek yerine ek ödeme yalanlarına sığınmış, hekimlere güvenceli bir gelecek sağlamak için girişimde dahi bulunmamıştır. Bu görmezden, duymazdan gelme halinin sonucu olarak hekimlerde bıçak kemiğe dayanmıştır. Hekimler için pandemi dönemi sağlık sisteminin tüm defolarını açığa çıkarmıştır.

TTB olarak 81 ilden 6178 hekim ile yaptığımız anket sonucuna göre katılan hekimlerin;

- %45'inin aylık geliri yetmiyor.
- %76'sı pandemi ek ödemesi almıyor.
- %90'ı performans dayalı ek ödeme sisteminin adaletsiz olduğunu düşünüyor.
- %92'si geçtiğimiz sene TBMM'de kabul edilen, sağlıkta şiddet ile ilgili son yasal düzenlemenin etkili olmadığını düşünüyor.
- %84'ü daha önce hasta veya yakını tarafından sözel ve fiziksel şiddete uğradığını belirtiyor.
- %68'i çalışma şartlarının yoğunluğu nedeniyle hastalarıyla yeterli ve uygun şekilde ilgilenemediğini düşünüyor.
- %72'si çalışma ortamının pandemi koşullarına uygun olmadığını düşünüyor.

Ankete katılan hekimlerin yarısından fazlası; çalışma koşulları, ücretler ve sağlıkta şiddet hakkında; çalışma alanlarında örgütlenme çalışmaları, iş yavaşlatma ve iş bırakma gibi eylem kararlarına destek vereceğini belirtiyor. Hekimler artık yeter, **EMEK BİZİM SÖZ BİZİM** demektedir!

Koronavirüs salgını, yalnızca hekimlere değil topluma da mevcut sağlık otoritesinin, toplum sağlığını korumak gibi bir derdi olmadığını bir kez daha göstermiştir. Bu nedenle kamuoyuna da sesleniyoruz "**Taleplerimiz Sizin İçin, Bizim İçin, Hepimiz İçin... Sağlık Mücadelesinde Yan Yanayız!**" Toplumun sağlığı sağlık emekçilerinin sağlığıyla mümkün olabilir. Son olarak hekimlere ve topluma dayatılan 5 dakikada randevu zorunluluğu, hekimlerin özerkliklerine, haklarına yapılacak her saldırının halk sağlığına yapılmış bir saldırı olduğunu bir kere daha göstermiştir.

Pandemi sürecinin de ayyuka çıkardıkları sonrası toplum için, bizim için, sağlığımız için taleplerimizi elde edene kadar bir mücadele süreci başlattığımızı kamuoyuyla paylaşmak isteriz.

Hekimler artık duyulmayan taleplerini duyurana kadar durmayacaktır. Emeğimiz üzerinde söz sahibi olduğumuz, sağlık hakkı mücadelesini yükselteceğimiz bir döneme giriyoruz.

Öncelikli ve acil taleplerimiz şunlardır:

1. Sağlıkta özelleştirmeci, piyasacı politikalar durdurulmalı, sağlık hizmetleri toplumcu bir anlayışla yeniden inşa edilmelidir.
2. Güvencesiz, gerçekdışı bahanelerle işimizden edildiğimiz ve köleliği dayatan çalışma koşullarına son verilmeli, güvenceli çalışma esas olmalıdır.
3. İşyerlerimiz alanın uzmanları ile görüşülerek güvenli, sağlıklı çalışma ortamları haline getirilmelidir.
4. Haftalık çalışma sürelerimiz önerilerimiz çerçevesinde yeniden düzenlenmelidir.
5. Temel ücretlerimiz TTB'nin görüş ve önerileri çerçevesinde belirlenmeli, emekliliğe de yansıyacak yaşanabilir ödeme sağlanmalıdır.
6. COVID-19 başta olmak üzere meslek kaynaklı hastalıklara karşı bütüncül bir meslek hastalıkları yasası çıkarılmalıdır! Pandemi süresince çalıştığımız her yıl için derhal 120 gün fiili hizmet süresi zammı verilmelidir.

Ülkemizdeki 175 bin hekimin taleplerini Sağlık Bakanı ile görüşmek istiyoruz. Bu görüşme isteği 175 bin hekimin talebidir. Sağlık Bakanı bu görüşmeden kaçınmamalıdır. Taleplerimizin karşılık bulmaması halinde ülkemizin dört bir yanındaki hekimlerle birlikte mücadelemizin büyüyeceğinden ve sonuç alıncaya kadar devam edeceğinden kimsenin kuşkusu olmamalıdır.

Türk Tabipleri Birliği ve tabip odaları olarak hekimlerle, sağlık emekçileriyle, toplumla çalışma ortamlarında ve yaşam alanlarımızda buluşmalarla taleplerimizi dile getireceğiz. Sağlık Bakanı'nın talebimize yanıt vermemesi halinde illerden odalarımızla beraber taleplerimizi dile getireceğimiz bir yürüyüşle Ankara'da bir araya geleceğiz. İktidar bu vurdumduymaz ve sağlık emekçilerine düşman tutumunda ısrar ederse GöREV'in de kaçınılmaz olduğunu bilmelidir.

Emeğimiz Sömürülmeden ve Gelecek Kaygısı Olmadan

Bilimsel ve Etik İlkeler İçinde

Halk Sağlığını Önceleyen Sağlık Sisteminde

Hekimlik Yapmak İstiyoruz.

EMEK BİZİM SÖZ BİZİM!